

**Ova e-knjiga je preuzeta sa web stranice <https://www.knjigosaur.ba> i
besplatna je za osobnu upotrebu.**

Ograničenja u upotrebi materijala

Materijali na web portalu **<https://www.knjigosaur.ba>** zaštićeno su autorsko pravo autora i vlasnika Portala (u dalnjem tekstu VLASNIK) ili drugih pravnih osoba.

Ova knjiga je intelektualno vlasništvo VLASNIKA te je zaštićena Zakonom o autorskim pravima.

Ukoliko želite naše materijale koristiti za edukacijske svrhe, slobodno nam se javite i rado ćemo vam izaći u susret.

Prenošenje sadržaja

Materijali sa PORTALA **<https://www.knjigosaur.ba>**, također ne smiju biti kopirani, izdavani, prevođeni, ili na bilo koji drugi način distribuirani ukoliko se ne navodi izvor (uključujući poveznicu prema izvornom članku ili naslovnoj stranici PORTALA).

Mirsad Bećirbašić

KLACKALICE ZA NAS

CVJETOVE I PTICE

Ul. 8. mart br. 56
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel/fax: +387 (0)33 673 050
E-mail: info@connectum.ba
Web: www.connectum.ba

IZDAVAČ Connectum, Sarajevo
ZA IZDAVAČA Ajet Arifi
UREDNIK Ajet Arifi
LEKTURA I KOREKTURA Enis Karaman
DIZAJN KORICA I PRIJELOM Davud Zukić

Sarajevo, decembar 2018.
© Copyright by CONNECTUM, Sarajevo
Connectum knjiga: 237

IZDAVAČKI SAVJET
akademik prof. dr. Dževad Karahasan, prof. dr. Kerima Filan, prof. dr. Mile Babić, prof. dr. Muhamed Dželilović,
akademik prof. dr. Tvrto Kulenović

CIP zapis za ovu publikaciju dostupan u elektronskom katalogu Nacionalne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine pod brojem: COBISS.BH-ID

ISBN

Ova knjiga se bez dozvole izdavača, ni u cijelini, ni u dijelovima ne smije umnožavati, preštađavati, niti prenositi ni u jednom obliku, niti ikakvim sredstvom. Ona se bez odobrenja izdavača ne smije ni na koji drugi način, niti ikakvim drugim sredstvom distribuirati niti umnožavati. Sva prava na objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim i srodnim pravima.

ŠTAMPANO U BOSNI I HERCEGOVINI

BIBLIOTEKA KRILA

MIRSAD BEĆIRBAŠIĆ

KLACKALICE ZA NAS CVJETOVE I PTICE

CONNECTUM
Sarajevo, 2018.

Istinoljubiva ptica

Kad je Jakob otvorio prozor, zajedno s jutarnjom svjetlošću uletjela je i ptica siva perja i sletjela na ormar spavaće sobe najčuvenijih sakupljača bajki, braće Grim.

– Kuku, kuku, kuku! – oglasi se ptica. Ljutito pogleda, prvo u starijeg brata Jakoba pa u mlađeg Viljema.

– Dobro došli! – pozdravi je Viljem kao da ju je iščekivao. Nagledao se i naslušao toliko čuda da se prestao bilo čemu i bilo kome čuditi. – Uskoro ću pripremiti doručak. Pridružite nam se. Teško da ćemo se svi smjestiti na ormaru, zato vas pozivam da pređemo u kuhinju...

– Kuku,kuku kuku – ptica se nije obazirala na ljubaznu ponudu – nije mi do jela, meni je do pravde. Kuku, kuku, ku! Kuku, kuku, kuku...

Kuknjava nije prestajala. Kukala je ptica kukavica. Uletjela je kroz otvoren prozor – dočekala u krošnji platana da se prozor otvori – uletjela i sletjela na ormar s kojeg je kukala.

– Šta te je spopalo ptico? – upita Viljem.

– Ako ste pobegli iz muzičke škole s nekog od časova, nećemo nikom reći – učtivo će Jakob.

– Siguran sam da je i vaše čutanje milozvučno. Da li biste nam pokazali kako čutite, da mi ne bismo nagađali? – znatiželjan je Viljem.

Kukavica nije prestajala da se oglašava. Jakob uze pušku. Braco mu je otrže i dade mu čačkalicu, a sam uze suncokret iz vase.

– Dražesna ptico, nemojte nas siliti da se prema vama ponesemo na način okrutnih likova u nekim bajkama – rekoše braća uglas. – Zašto nam ne učinite čast i oslobojidite nas vašeg prisustva. Nestrpljivo vas čekaju šume, livade, daljine i visine... Hajde ptičice, leti, leti, budi maslačak na povjetarcu, budi pernati oblačić koji jezdi na sunčevoj zraci, budi šta god hoćeš, samo nemoj više, hm, cvrkutati.

– Slušajte braćo Gram... ovaj Grm... htjedoh reći Grom...

– Mi smo braća Grim – uzviknuše braća ljutito i uvrijeđeno.

– O kako ste osjetljivi kada ste vi u pitanju! Osjetljivi zbog jednog slova. A jeste li se ikada zapitali kako se osjeća osoba kojoj ste pripisali osobine poslije kojih nije nigdje dobrodošla, poslije čega je svi osuđuju i doživljavaju kao vješticu?

– Na koga mislite krasna ptičice?

– Mislim na maćehe. U vašim bajkama one su to-

liko ocrnjene da im zavidi perje vrana i najmračnija noć. A to uopće ne odgovara istini.

– Mi nismo napisali te bajke. Mi smo ih zapisali onakve kakve smo čuli, sakupili...

– Ne pravite se blesavi. Mogli ste da im sadržaj izmijenite kao što ste to ponekad radili.

– Šta vi znate o maćehama? – upita Viljem.

– Je li to saznanje iz vlastitog iskustva? – upita Jakob.

– Da, to je moja bolna a plemenita istina o maćehama... Kako vam ja izgledam?

– Čini mi se da ste puni vrlina – reče Jakob.

– Čini mi se da ste poletni, samouvjereni i uporni – dodade Viljem.

– Ostavljate utisak nekog ko zna šta hoće. Nekog istinoljubivog. Zaista vas krase vrline. Još kad biste malo poradili na pjevanju... – primijeti Jakob.

– Da, takva sam na prvi utisak. A poslije drugog, imali biste o meni još ljepše mišljenje, a poslije trećeg... Takva sam jer me je odgojila maćeha. Da li djeca gotovo uvijek sliče na svoje odgajatelje?

– Gotovo uvijek.

– U mom slučaju nema dvoumljenja. Krase me vrline jer sam ih poprimila od maćehe. Uviđate li kakvu ste im nepravdu nanijeli vašim bajkama.

– Šta možemo uraditi da ispravimo tu nepravdu?

– upita Jakob.

– Uzmite pero i pišite – obrati se kukavica glasom koji nije trpio nikakav prigovor.

– Braco, evo ti hartija i pero. Zapisuj kako ti ptica kaže.

– Promijenimo neke detalje u pričama u kojima se govori i o maćehama. Naprimjer, u bajci o Pepeljuzi.

– Slušam i pišem – reče Viljem.

– Slušaj i piši! Bio jednom jedan kralj koji je uživao u lovnu. Susreo je medvjeda. Iako ga je pristojno zamolio da mu dopusti da ga upuca, medvjed ne samo da je to odbio nego je napao kralja! Napasti kralja! Kakva nepodopština! Srećom, u blizini tog skandala, zatekla se maćeha koja je otišla u šumu brati gljive, hrabro je udarila medvjeda nanulom po glavi, poslije čega je počela da bježi prema kući, a medvjed prema pećini. U trku je maćehi spala nanula. Kralj se pridigao, spasiteljice više nije bilo a i medvjedu ni traga, Kralj je po cijelom kraljevstvu tražio osobu kojoj bi pristajala nanula. I kad ju je najzad pronašao, maćehu, ponudio joj je silna blaga, ponudio da se preseli u dvorac i postane ministar odbrane. Ali maćeha je odgovorila da nizašta na svijetu ne bi napustila svoje kćerke, a pogotovo pastorku koju voli kao što voli i svog oca, svim srcem i dušom.

– Dobro, za novo izdanje pripremit ćemo izmijenjenu priču. Žao nam je što žuriš, i što ne možeš ostati više...

– Uopće ne žurim. Kuku, kuku, kuku...

Braća Grim upitno je pogledaše.

– Nisam samo došla zbog maćeha. Vaša pomoć je potrebna jednom mišu!

– Kojem mišu? – upita Jakob.

– Biribišu! Kada sam bila u Indiji srela sam našeg miša koji me je zamolio da vam se obratim s molbom da mu posudite čizme od sedam milja... zaželio se domovine, poželio je da ispunji jedno obećanje. Prošla zima bila je toliko hladna da je tog miša primila maca u svoj dom. Pazila ga je i mazila, miš je tako preživio zimu. U znak zahvalnosti, odlučio ju je počastiti ne bilo kojim mlijekom nego mlijekom indijskih krava.

– I je li donio mlijeko? – interesovalo je Viljema.

– I baš kad je našao načina da dođe do mlijeka, ugledao ga je slon koji se trebao ženiti.

– Slonovi se plaše miševa – primijeti Jakob.

– Da, svi slonovi osim onih koji se žene. Slon je zgradio miša i zaprijetio mu da će ga predati zmiji ako mu ne pomogne.

– Kako da mu pomogne?

– I među slonovima je običaj da se mlada prenese preko kućnog praga. Slon Bonbon, tako se zvao taj slon, trebao se vjenčati sa slonicom Bombonicom i prenijeti je preko praga. Bonbon nije bio siguran da li ima toliko snage. Smislio je da miš, prije svadbe, skoči pred Bombonicu. Ona bi se prepala, bježala, trčala, i tako smršala, pa slonu Bonbonu ne bi bilo teško da ispoštuje običaj. Bilo je baš sve kako je Bonbon isplanirao. To se pročulo, pa su i druge mladoženje tražili miša. Bonbon je postao jedan od najbogatijih slonova iznajmljujući miša, kojem je dosadilo da bude strašilo, i koji želi da se vrati i da doneše maci

obećano mlijeko. Ku, ku, ku, ku!

– Dobro, dobro, mišu čemo poslati čizme od sedam milja, samo nas rastuži i odleti daleko, daleko – zamoliše braća.

Kukavica zadovoljno raširi krila, poletje s ormara kroz otvoren prozor i izgubi se u daljinama.

– Uuuuh! – odahnuše braća.

– Poslije ove kuknjave dobro bi došlo malo Mozartove muzike – reče Jakob.

– Meni su uvijek dobrodošle Mozartove kugle – reče Viljem pa odmota dva slatkiša, jedan za sebe, a drugi za brata. – Braco, ptica je rekla da je njeni mišljenje o maćehama osobno iskustvo. Šta je time mislila?

– Kukavica ostavlja svoja jaja u gnijezda drugih ptica. I njenu majku i nju odgojila je maćeha – odgovori Jakob

– Zašto to radi? – upita Viljem.

– Odletjela je prije nego što stigosmo da je to pitamo. Možda ima povjerenje u druge ptice, možda želi da ptići drugih ptica imaju društvo za igru... Odložimo mijenjanje bajke o Pepeljugi. Zapišimo bajku koju smo nedavno čuli. Onu u kojoj se govori o bolesti u nauci znanoj kao “japajada”.

– Zapisujem.

Priča o slavuju, cvrčku, žapcu i doktoru Zdravku drijenu

Bio jednom jedan slavuj koji je mislio da najbolje pjeva na svijetu. Misleći da je neuporediv, prestao je pjevati o ljepotama šuma, o ljubavi, o tugi, o radosti, počeо je pjevati samo o sebi. Kako je samo hvalio svoj kljun! Evo početnih stihova pjesme “Moj kljun”:

*Lijep li je, lijep, moj kljun,
Ljepši nego ružin žbun,
Ljepši nego nosić u djeteta
Izaziva divljenje cijelog svijeta.*

*Smiješan je paun
Jer nema moj kljun...*

Niko ga nije više slušao jer je pjevao samo o sebi. Održavao je koncerte na kojima je bio i pjevač i

publika. Postao je zasljepljen samim sobom. Sve što je postajalo, postojalo je kao poređenje s njim samim. A svako poređenje se završavalo zaključkom da je on ili ljepši ili pametniji ili bolji. Nasreću, shvatio je da mora otići kod ljekara.

Bio jednom jedan cvrčak koji je umislio da je najslavniji pjevač na svijetu. Toliko slavan da se pogurio pod teretom slave. Prestao je da pjeva o travkama, o bojama kaćuna i mačuhica, o izlasku i zalasku sunca. U svojim pjesmama slavio je samoga sebe, pa je pjevao:

*Za kim bi se okretalo sunce
Da nema mene,
Kome bi svirale svirale
Da nema mene,
Da mene nema
Kome bi zvijezde namigivale...*

Na svojim koncertima bio je i publika i pjevač. Srećom, prije nego što je počeo da puže, shvatio je da mora kod ljekara.

Bio jednom jedan žabac. I on je umislio da niko ne pjeva tako lijepo kao što pjeva on. I on se smatrao toliko slavnim da mu je slava zavrtjela glavu pa je stalno vrtio glavom. Jedan dio publike je mislio da se čudi što su uopće došli na koncert, drugi da im prijeti, treći i četvrti da okreće glavu od njih... Srećom, u zadnjem čas je shvatio da mora otići kod ljekara.

A najčuveniji ljekar za sve vrste bolesti bješe čuveni prim. dr. sci. med. lisac Zdravko Drijen, koji je naslijedio ljekarsko znanje od svoga oca a on od soga... znanje se tako prenosilo s koljena na koljeno, kao porodično blago. Pažljivo je saslušao i slavuja i cvrčka i žapca. Ustanovio je da boluju od akutne japajade, (lat. Egoergoego) bolesti u kojoj oboljeli smatra da je neuporediv, da je centar svijeta, da niko nije kao on. Dugogodišnje iskustvo naučilo ga je da je većina bolesti povezana s osobinama oboljelog. Zadržao je i cvrčka i žapca i slavuja na liječenju. Tri puta, poslije jela i prije spavanja, trebaju slušati jedan drugog. Mužičke zvijezde su nerado na to pristale, ali kako je slavujev vid postajao sve slabiji, kako su cvrčkova leđa postajala sve pogurenija, kako žapcu glava nije prestajala da se nekontrolisano okreće, pristali su. Žabac je pjevao cvrčku i slavuju, cvrčak je slušao pjesme žapca i slavuja, slavuj je počeo da pjevuši cvrčkove i žapčeve pjesme. I što su više slušali jedni druge, postajali su zdraviji. Cvrčak je naučio poneku žapčevu i slavujevu pjesmu, slavuj cvrčkovu i žapčevu, žabac slavujevu i cvrčkovu... Slavuj je video sve bolje, žapcu se sve manje vrtjela glava, a cvrčak se malo-pomalo uspravljaо. Tek slušajući pjesme drugih, vraćao im se onaj milozvuk koji je krasio njihove pjesme prije nego su se razboljeli. Odlučiše da dogovore zajednički koncert i da zajedno snime...

Odjednom se začu kucanje i Viljem prekinu zapisi-

vanje. Jakob otvori vrata i ugleda rodu. Ona izvadi vijest i predade je braći.

– Molim vas, odložite zapisivanje i kako znate i umijete prenesite ovu vijest na koju je čovječanstvo čekalo vijekovima.

– Kakvu vijest?

– Čovječanstvo se milenima bavi mnogim nedoumicama. Jedna od njih zbog koje milioni ljudi nemaju sna razriješena je zahvaljujući Medanu, učeniku generacije.

To reče i uteče, tačnije, uzletje. Jakob prestade pri povijedanje, a Viljem zapisivanje. Pročitaše vijest i odlučiše da je ona veoma važna i da je tebi prvom saopće.

Medan i Medna

Medan, učenik generacije, bio je predsjednik eko-loške sekcije. U školskim novinama objavio je niz naučnih radova među kojima je najzapaženiji onaj naslovljen "Nenasilna komunikacija između njuške i kruške". Učitelj je imao puno razumijevanje za njegovo proučavanje prirodnih pojava.

– Pitanje koje te muči, a to vidim ponekad potužnoj opuštenosti tvoga nosa, je pitanje jesu li pčele škakljive... to je odgovor koji ćeš sam morati da nađeš. Oslobađam te nastave za vrijeme raspusta... otisni se u naučnoistraživački rad, idi i podari čovječanstvu istinu o škakljivosti pčela...

Obuzet naučnoistraživačkim zanosom, krenuo je pronaći istinu i otkriti jesu li pčele škakljive. Uputio se ka šumi lipa koja je najpoznatija ispaša pčela. Kiša je naglo počela padati. Medan nije odustajao. Na putu ka otkriću ne bi ga zaustavili ni zemljotresi ni oluje, a kamoli ljetnji pljusak. Sunce se uskoro

pojavilo. Krošnje su izgledale kao košare dijamanata.

– Upomoć! Upomoć! Upomoć! – odjednom se začuše povici za pomoć. Medan potrča u pravcu uzvika. Zateče pčelu kako se koprca u talasićama lokve koja je nastala poslije kiše.

Medan nije okljevao ni časa. Rizikujući svoj život, a ne neki tuđi, zagazi u opasne dubine lokvice, i pruži prema pčeli slamku. Pčela se za nju uhvati, a Medan je izbací na tlo.

Pčelica je drhtala. Medan izvadi rupčić koji mu je poklonila tetka i na kojem je utkala početna slova njegovog imena. Načini od krajeva rupčića traku i provuće je nekoliko puta ispod pčelinjeg trbuščića. Ona se počela smijati.

– Jedva si preživjela. Šta je smiješno?

– Šta je smiješno... pa golicaš me. Hvala ti što si me osušio. Ha, ha, ha!

– Vi pčele... vi ste škakljive!

– Pa da. Ko to nije škakljiv kada ga škakljite?

– Hvala ti, pčelice.

– Zovem se Medna. A ti?

– Medan.

– Hvala tebi što si mi spasio život. A zašto se ti meni zahvaljuješ?

– Zato što sam saznao da ste vi pčele škakljive, a to je pitanje na koje naučnici milenima traže odgovor.

– Hajdemo do mog saća. Objasnit ću trutovima kako si mi spasio život. Nagradit će te čarobnim medom.

- Kakva je čarolija u tom medu.
- Uvjerio si se da su pčele škakljive. Davno, pčelci su nas škakljali dok smo s vremena na vrijeme pravili čarobni med za izuzetne goste. A ko je kušao taj med bio bi zdrav, veseo i razdražan. Eto, takav ćeš dobiti med na poklon.
- Više ne proizvodite tu vrstu meda?
- Ne. Trutovi su odlučili da sve dok na granama ima više kesa nego lišća, taj med nećemo proizvoditi. Sačuvali smo tek nekoliko teglica za izuzetne prilike kao što je ova.

Medan je dobio niz nagrada. Nikada nije propuštao da istakne doprinos pčelice Medne. Od tog otkrića do danas traje prijateljstvo medvjeda i pčela. Medan je nastavio da se bavi naukom. Na putu je novog senzacionalnog otkrića koje će odgovoriti na pitanje koje također milenima muči čovječanstvo: zašto ribice kada se rode ne moraju učiti da plivaju, a djeca moraju učiti da hodaju.

Eto, ti si prvi saznao da su pčele škakljive.

Viljem ziješnu. Pogleda u starijeg bracu.

- Pospan sam – reče.
- I ja, braco moj.
- A priča koju smo započeli... ona o doktoru i pjevačima... malo mi je zbrčkana...
- Neka je dovrše čitatelji, ako hoće, neka je izmene... kao i toliko drugih priča.
- Da, neka drugi dovrše priču. I mene san ophrvava.

– Dobro mi spavaj, braco.

– I ti, brate moj – zaželi Viljem. Sklopi knjigu u kojoj je zapisana bajka o slavuju, cvrčku i žapcu. Kada bi se ta knjiga sklopila, sklapali bi se i očni kapci Jakoba i Viljema. Zvijezde zatreperiše. Mirnu noć, braćo Gram... ovaj, braćo Grim.

Bakica i djedica

U kućici koja je odisala toplinom kakvom odišu samo kućice u kojima se ukućani vole, živjeli bakica i djedica. Bakica je brinula o vrtu, o cvijeću, a djedica o ovci i leptirovima. Bakica je znala kojem cvijeću odgovara sunčana, kojem sjeverna strana, kada i koliko treba svaki cvijet zalijevati, koja vrsta zemlje odgovara osobinama maćuhica a koja kadifica... Bakica je plijevila korov između mrkvi i krastavaca, okopavala grah i krompir. Djedica se brinuo da održava kućice za leptirove u koje su se sklanjali kad bi pala kišica, oslobođao ih od paukove mreže ako bi neoprezni upali u nju. Naučio je da hekla i plete, pa je imao ovcu čiju je vunu koristio da obraduje bakicu prslucima, čarapama ili rukavicama. Upravo je završavao štitnik od zime za obrvice. Baka se umorila plijeveći u vrtu pa je odmah poslije večere prilegla.

– Dođi, djedice, da mi ispričaš neku priču prije nego što zaspim.

- Ne mogu, bakice, završavam štitnike od hladnoće za tvoje divne obrvice.
 - A voliš li ti, djedice, medenjake.
 - Više od dvopeka.
 - A ko će ti ispeći medenjake?
 - Moja bakica.
 - Neće, neće ako ne dođeš da joj ispričaš priču.
 - Ne brini, bakice, ima u blizini slastičarnica.
 - A voliš li ti čorbicu od gljiva?
 - Volim, volim više od sirupa za grlo.
 - A ko će ti skuhati tu čorbicu.
 - Moja bakica.
 - Neće, neće ako ne dođeš i ispričaš joj jednu priču.
 - Ne brini, bakice, ima u blizini restorančić.
 - A ko će te čupnuti za kosicu ako opet izraste?
 - Moja bakica.
 - Neće, neće ako mi ne ispričaš priču.
 - Evo dolazim, bakice.
- I djedica odloži pletenje štitnika od hladnoće za obrvice.
- Ispričaj mi onu priču kako je tvoj prapradjedica odlučio da prohoda.
 - Pa pričao sam ti je hiljadu puta.
 - Hajde još jednom.
- I djedica ispriča hiljadu i prvi put kada je i zašto je njegov djed prohodao.
- Davno, davno, neka djeca su hodala, a neka su se valjuškala. U djecu koja su se valjuškala spadao je i

moj predak. Puno mu je bilo ugodnije da se valjuška nego da hoda. Nije morao da pješači dugo do škole ili igrališta, samo bi se skolutnuo i stizao bi na željeno mjesto. U školi su imali ležaljke za djecu koja su se kotrljala, a klupe i stolice za djecu koja su hodala. Sve su stepenice u tadašnjim školama bile pokretne. Kako je bio po prirodi znatiželjan, prapradjed bi se skupio u oblik upitnika, dovaljuškao do stepenika i odvaljuškao do razreda. I ulice su bile podijeljene na staze za djecu koja su hodala i na djecu koja su se valjuškala.

Najradije je igrao nogomet. Vješto je znao da provaljuška loptu između protivničkih igrača i uvaljuška je u mrežu. No, želio je da postane oklagija, zapravo majstor za pite. Maštao je o velikom tijestu kojem će služiti kao oklagija, o ogromnoj piti kojom će počastiti sve prijatelje.

Djedica pogleda u bakicu. Oči su joj bile polusklopljene.

– Djeca koja su se valjuškala bila su u prednosti u odnosu na djecu koja su hodala kada je riječ o cvijeću. Prapradjed je znao da razlikuje svaki miris, svaku vrsta leptira, znao je da uspostavi prijateljstvo sa mravima. Pri kraju školovanja zagledao se u djevojku koja će postati moja praprabaka.

– Kako se to desilo? – prošapta sneno bakica.

– Škola je bila na izletu kada se iz grupe djece koja hodaju izdvojila djevojčica koja se uspela na brdašce i

valjutnula kroz travu. Prapradjed je osjetio da je ona stvorena za njega. Djevojčica se pridigla i pridružila grupi koja se igrala "ema esasa". Prapradjed nije prestajao da misli na nju. Nabrazao je buket cvijeća. Kao pravi vitez, nije mogao dopustiti da se praprabaka njemu nakloni, i prihvati buket, nego je prestao da bude onaj koji se valjuška i postao onaj koji hoda. Uspravio se da bi poklonio buket koji je s osmijehom prihvaćen. Od tada se više nije valjuškao. Šetao je sa praprabakom, igrao se ganje, igrao žmire i čole, i tako, igrajući se, voljeli su se, postali su pradjed i prabaka. Jednog dana...

Djedici se učini da zahuka sova. O ne, to je bakica zahrkala. Kako je volio da je gleda usnulu! Lice joj je postajalo lice one djevojčice u koju se svojevremeno zaljubio i koju i danas voli beskrajno.

Ode po štitnike, nježno ih prisloni uz obrve njegove bakice, pa kad se uvjeri da je pogodio mjeru, vrati se pletenju.

Jutro za sutra

- Dopada li ti se moj crtež?
- Dopada sine. Lijepo crtaš. I ja sam u tvojim godinama lijepo crtao. Barem tako kažu ocjene koje sam imao iz likovnog.
- Pa zašto nisi postao slikar?
- Poslije završene srednje škole još uvijek su svuda oko mene bile ruševine, oštećene zgrade... Upisao sam arhitekturu.
- Šta sada projektuješ?
- Na mjestu našeg parka u kojem se odmaramo, igrališta na kojem se igraš, planira se izgradnja parkirališta! A onaj brežuljak iznad škole će se poravnati. I tamo će se graditi veliki šoping centar.
- Ali gdje će se igrati s prijateljima? Gdje ćemo održavati turnire u košarci, nogometu. Kuda ćemo šetati... mama, ti, ja i naš zlatni river Kan... Mirisi bagrema tek što su zamrli, a lipa nas obasipa svojim... zar će sve to nestati... tu i tamo može se naći i poneka jagoda, ubrati borovnica...

– Sine, počašćen sam što su baš moji projekti među brojnim ponudama prihvaćeni... Hajde, pripremi sebi nešto za večeru. Jutarnja si smjena, podi ranije na spavanje...

– Nisam gladan – sin promrsi i ode u svoju sobu bez uobičajenog pozdrava.

Kan, koji je sve vrijeme pratio razgovor, zalaja i povuče se u svoju logu.

Otac odloži nacrte. Supruga je kao novinarka jednog ekološkog časopisa, otputovala da izvještava o naučnom skupu posvećenom planetarnom zagrijavanju koje preobražava zemlju u staklenu baštu. – Ako i dalje nastavimo da se ne brinemo o prirodi, sve što diše postat će korov u staklenoj bašti – podsjeti se što mu je rekla pripremajući se za put. Zamišljeno pogleda nacrte. Odmaće se od radnog stola i zagleda kroz prozor.

Ulična rasvjeta je osvjetljavala park i igralište. U daljinu se nazirao brežuljak. Iz radne sobe pređe u dnevnu.

Zavalii se u fotelju. Očni kapci kao da to jedva dočekaše. Usni san.

Usni da je u slikarskom ateljeu o kojem je toliko maštao kao dječak. Poznat je, priznat.

Na zidovima su plakati koji oglašavaju njegove izložbe u domovini i inostranstvu, fotografije na kojima prima priznanja, nagrade.

Zazvoni telefon.

Slikara je nazvalo čovječanstvo. Čovječanstvo!

– ohoho – čovječanstvo je na liniji. Najzad! Poslije toliko pojedinačnih razgovora...

– Naručili bismo sliku – začuo se molećiv glas. – Spremni smo da vas nagradimo sa... odredite sami cijenu.

– Moje slike, ako ćemo subjektivno, i nemaju cijenu, no kada ste vi u pitanj... Ma dogоворит ćemo se...

– Savjet mudraca je zaključio da se s većine lica stanovnika zemlje gubi osmijeh, da su sjeta i neraspoloženje postali dio svakidašnjice. Jedini lijek protiv takvog nedopustivog stanja jeste pogled na sliku, sliku na kojoj je nešto što miriše, nešto što skakuće, nešto što žubori i guguče. Nađite mjesta i za lik kućnog ljubimca. Ta slika će biti umnožena, izložena na svim mjestima u kojima ljudi žive. Ona će vratiti izgubljenu vedrinu.

– Rok?

– Čim prije, tim bolje – odgovori čovječanstvo.

– Ne brinite, bit će urađeno na vrijeme.

Odmah poslije razgovora s čovječanstvom, počeo je s pripremama za slikanje. Tražilo se da naslika nešto što miriše, nešto što skakuće, nešto što žubori, nešto što guguče? Da se naslika i kućni ljubimac. Šta ono bi jaše miris? Posjetio je svoga prijatelja pjesnika. Jer za mirise se kaže da predstavljaju dušu. A ko se razumije u dušu ako ne pjesnici.

Evo šta je pjesnik rekao:

*Kad već pitaš
Za mirise,
Ta milina
Najprisutnija je
U isparenjima benzina.*

*Ali, ako se u nekom mirisu traži spas
Svih nas,
Onda je spas
Kad nas zapuhne talas
Mirisna koje daruje gas!*

*Da da, ko prati trendove,
Ko ima kul snove,
Ko uživa u modi,
Zna da su za mirise
Najbolje bočice – gasovodi!*

*Ponekad moje krhke ruke
Skinu rukavicu za snovaticu.
Zadrhturim željan tog safta
I umočim maramicu
U mrlju... Pogoditi nije teško
O kako je mirisna nafta!*

*Ponekad nas mirisom
Obraduje usred dana*

*I čaroban zadah dimnih zavjesa
Toplana!
Manje-više, to je to što opojno miriše!!!*

I slikar nacrtava gasovod. Ispunio je prvi zahtjev.
No, čovječanstvo je tražilo ne samo da naslika
nešto što miriše nego nešto što i skakuće.
Odlučio je da potraži savjet od vrhunskog sportiste.
I evo šta je vrhunski sportista rekao:

*O, slikare vrali
Prema tebi
Moj odgovor hrli.
Pitaš se šta je to nešto
Što skakuće vješto!?*

*Ah, ta skakutava ljepota
Prije svega je osobina
Pokvarenog robota!
Kad robot ljupki doživi štetu*

*Kao kada mu, naprimjer, rotaciona opruga
Siđe u petu,
Nikog nema skakutavijeg na svijetu.
Tada robot skakuće li skakuće!
Baš mom robotu juče,
Puče,
Kinematicki lanac.*

*Nasta krkljanac
Robot poče da skakuće!*

*Neopisiva je to ljepota
Ta skutava ljepota
Robota.*

Tako je rekao sportista. I slikar naslika robota pored gasovoda.

Naslikao je nešto što miriše, nešto što skakuće. Čovječanstvo je tražilo da naslika i nešto što žubori, nešto što guguče. Šta ono bješe žubor? Šta ono bješe gugut?

Raspitao se kod operske primadone, šta je to što žubori, šta je to što guguče...

Evo primadoninog odgovora:

*O, slikare Ikare, čije se boje užvise kao moj visoki C
Dajem ti prvo odgovor
Šta je to žubor?!*

*Koliko je meni znano
Žubor ne nastaje spontano.
Da bi proizveo žubor zvuke
Treba da uradiš izvjesne marifetluke.
I da ti je draga i mila
Centrifugalna sila.
Ovako: poredaš jednu pored druge antenu do antene
Pa kad napraviš taj niz,
Na antene staviš antifriz,*

*A na neke prazne boce vazduha,
I klepetavi dio auspuha.
I najvažnije: red plastičnih kesa.
Jedna pored druge da stoje.
Poželjne su, razne veličina
Poželjno je da su kese različite boje.
Pa uključimo meni tako dragu, tako milu
Centrifugalnu silu,
I ventilatore s obje strane
Da pokrenu taj niz,
Kesu do kese, bocu do boce, antifriz.
I žuborit će žubor
Sve dok radi ventilator.*

*Smislit ću ja neki čip
Da traje taj žuboravi hip!
Kesa do kese,
O, divne li prilike
Za arije plastike.
A što se tiče guguta, to je bar
Jednostavno:*

*Alarmiraj sve alarame
Alarm za toplo, alarm za hladno
Alarm za slatko, alarm za slano
Alarm za tiho, alarm za glasno
Alarm za crnu, alarm za žutu
Slušaj alarame – uživaj u gugtu.*

Tako je rekla operska diva. I slikar naslika pored gasovoda, pored robota, kesa niz i antifriz.

Preostalo je da naslika kućnog ljubimca.

Šta ono bješe kućni ljubimac? Evo odgovora vlasnika radnje za kućne ljubimce:

*Imao sam mnogo kućnih ljubimaca
Na rastavljanje na sastavljanje
Kodirane, šifrirane. Koji mi je najdraži? Kojeg preporučujem?
Ljubimac što je zasjeo na ljubimaca tron
Najdraži, neuporediv,*

*To je on!
Neodoljivi digitron!
Još kada sam bio mali
Digitron su mi, digitrončić dali.
Od malena sam računao,
Digitrončić i ja smo bili uigran tim
Povazdan sam se igrao s njim.
Na njega sam uvijek mogao računati,
nedostupan jedino ako ja to zaželim.
Uz njega sam uvijek bio sabran, nikad oduzet.
Od malena sam učio da sve dobro proračunam
Predavao sam se onom užitku
Kada si na dobitku.
Digitrončić je zamijenjen digitronom.
I u mraku on sija,*

Sama mu se obnavlja energija.

Sve on izračuna

I kada je uputno da molim.

Kada je isplativo da volim,

*I kada i kome i kako "hvala"
treba da se zahvali...*

I kada i kome i kako "izvini"

Treba da se izvine,

I zato njemu pripada tron.

*Srdačno ga preporučujem: kućni ljubimac neka
vam bude digitron.*

Tako je rekao vlasnik radnje za kućne ljubimce.

I slikar naslika uz gasovod, robova, kese i digitron,

Oglasili se zvuk mobilnog koji obavještava da je stigla poruka. Slikar se prenu, projektant uze telefon. Supruga poručuje da je sretno doputovala na skup o očuvanju okoliša... Svitalo je.

Otvori prozor. Lipe nisu štedjele na mirisu. Vodo-skok se neumorno trudio da popravi svoj rekord u skoku uvis. Gugutke su objavljivale da su gnijezdo završile. Dva su se psa igrala na travnjaku.

Vrati se u radnu sobu, pokupi nacrte sa stola, zguž-va ih i baci u koš.

Kan se pridignu iz loge i razmaha se repom. Pomi-lovan, vrati se, sklupča i mirno usnu.

Maćuhica i vrabac

*Ni poema ni ep
Ovaj rep
Nije o zeki i
Gospodjici Šargarep,
O Alfi i Romeu,
O torti i šlagu
I ostrvu i blagu.
O dugi i klikeru
O riži i biberu!
Ipak ovaj rep
O ljubavi jeste
Jedini
U kojem će da se sjedini
Let i cvijet
U radost
U most
Imenovan zahvalnost.*

*U ljubavi mojoj
Vole se
Jedna ptica
I jedan cvijet:
Vrabac i mačuhica.*

*U proljeće
Slijeće,
Bezbroj šara
U vidike,
I sve su prilike
Da ti ne treba buba mara,
I da putevi svi
Vode do sreće.*

*U mjesecima ljeta
Sve cvjeta,
I kao da baš svoj
Sasvim nisi
Jer opiju te mirisi.
Lebdiš,
Plutaš,
Plešeš,
I svima su sve nade
Mlade
Pune mjesecine i
Sunca
I imaju okus čokolade.*

*U jesen,
Ostvaruju se snovi
Plodovi.
Mašta
Postala bašta.*

*Rimuju se slogovi i
Stogovi.
Polja se zlate
Krošnje okrilate.
Ali kroz oblake,
Sokake,
Vjetrovi zvone.
Sunce klone
Kao da će
Zauvijek da zgasne
U kišama
Jeseni kasne.*

*I tek tada
Počinje priča
Kad nastane ciča
Kad zacvokoće ruka*

*Hladni su
Postali zvuci
Nevidljive su
Postale boje.*

*Iskrica zaiskri
Zalud
Jer stud
Gospodari
I zaledi
Bića i stvari.*

*Utjehu ne može da pruži
Zbog tolike hladnoće
Ni osušeno voće.*

*I tada, kada i sam postanem
Opustošen,
Ledenica,
Ugledam:
Gledaju me
Cvijet i ptica!*

*Razigrani vrabac,
Rascvjetana maćuhica.
Sa travnatog ćilimčića otetog
Od betona.*

*Prožme me vedrina
Tim cvijetom
I cvrkutom,
I čini mi se,
Dok kašljem, kišem*

*Samo zahvaljujući njima
Ja i zimi dišem.*

*U meni su sjedinjeni
Da to i ne znaju
Ta ptica i taj cvijet
Zagrljeni
U mom zagrljaju.*

*Kao da na nekoj
Zlatnoj niti
Održavaju svijet.*

*Dovoljna je
Jedna nota
I jedna pируeta
Da očara ljepota.
Muzika, paleta
U duši mojoj
Ptice i cvijeta.*

*To krhko krilo
Rastjera magle
I sivilo.
Te svilene latice
Kao da su pehari
Zvjezdice,
Što nazdravlju*

*Glasnicima koje šalju
Iz daleka
Behari.*

*Cvate cvijet
I cvrkuće ptica
Vrabac i mačuhica.*

*Pa i kad polude
Minusi,
Da se
Učini
Da su preostali samo snovi,
Ugledam
Mačuhicu obgrlili pupovi
I začujem vrapčev cvrkut novi.*

*Osmjehnem se,
Ushićen
Očaran čudim.*

*I imam razlog više
Da se probudim.*

Pusa od kupusa

Rodine su oči bile pune suza. Odlazi. Istovremeno, napušta gnijezdo u kojem je bila tokom ljeta i vraća se gnijezdu u zemlji u kojoj je uvijek ljeto. Pa su oči bile pune izmiješanih suza, radosnica i tužnica. Ali kako da zaplače ako nema čime da obriše suze? No, ugleda glavicu Kupusa u vrtu s preostala dva lista i sleti pored nje.

– Slobodna sam da zamolim, uvaženi Kupuse, da mi darujete dva lista kako bih obrisala suze, one radosnice, iz desnog i one tužnice, iz lijevog oka.

– Veoma mi je žao – odgovori Kupus – da ste bilo šta drugo tražili od mene, ja bih vam dao, no ja sam na svoja dva lista napisao pismo.

– Ako je tako, suzdržat ću se od prolijevanja suza. Oprostimo se, idem daleko, tamo gdje je uvijek ljeto. Ne godi mi zima, kosti mi obole od reume, pa ne mogu poletjeti ni do obližnje bare. A tamo žive bića koja se bez mene osjećaju napuštenim i utučenim, kao što

su, naprimjer, žabe.

– Idete tamo gdje je uvijek ljeto? Pa imam molbu.

– Slušam.

– Da li biste mogli odnijeti moje pismo koje sam napisao voljenoj leptirici. Prepoznat ćete njena krila nježna kao suncokretove latice, kao svila, i njen let vedar kao što je vedro ljeto.

Roda preuze pismo. Obeća da će se potruditi da ono stigne na pravu adresu.

Kupusovo pismo leptirici

Nezaboravljena moja, toliko mi nedostaješ! U meni oblaci ne izazivaju čežnje nego samo pitanja, gdje li si, sjetiš li me se ili si zaboravila naše zajedničke trenutke? Koje li je doba dana, koje li je doba noći... svejedno je, moje su uspomene zaštićene i od tame i od svjetlosti, mi smo kao usamljen planet izvan svega osim uspomena.

Sjetiš li se vremena kada smo bili nerazdvojni?

Dok si bila stonoga, svaku sam ti nožicu prošetao kroz moje listove. Kako smo se samo smijali zamišljajući da si Pepeljuga i kako princ mora da ti isprobao cipelica ne bi li se uvjerio da si ti ona koju traži! Igrali smo se žmire, ti bi se sakrila u neki od listova, umirila i ja sam pogađao na kojem si listu.

Ma svaki je čas bio smijuljak, škakljala si me, penjući se i klizeći se, bila si alpinista a potom bi se skupila kao loptica skočica i skotrljala se do korijena. I ponavljalala si tu igru, sve dok se ne bi umorila. Polegla

bi na neki od listova, predavali bi se povjetarcu, osluškivali cvrčke.

Slutio sam da se nešto sprema. Gledala si me pogledom koji je tražio razumijevanje za nešto što će se tek desiti. U njemu je bilo i tuge i treperavog iščekivanja.

O, još si bila ljupka gusjenica koja me je razveseljavala škakljeći moje listove bezbrojnim nožicama, ili si me obasipala nježnošću, a ja sam uzvraćao bivajući sad tobogan ako bi poželjela da se spuštaš, sad ljunjačka kada bi prema vjetru okretao list na kojem si poželjela da se ljunjaš.

Sjećaš li se kada bi zahladnjelo kako si se uvlačila među središnje listove? Sjećaš li se kada bi pao mrak, na jedan list bi polegla, a ja bih te prekrio drugim da ti bude toplo i da sanjaš lijepo snove. Ja ih nisam sanjao, jer mi je tvoje društvo bilo kao da sanjam najljepši san. Budili smo se istovremeno i predavali se našim igrami.

Nisam mogao pretpostaviti da ćeš jednog dana dobiti krila, izdići se iznad listova, i izgubiti se u daljinama.

Da, osjetio sam da se nešto sprema. Mirisi smilja bili su tako jaki da mi se vrtjelo u glavici. I sunce kao da je cijelo vrijeme bilo u zenitu. Kao kroz izmaglicu sam gledao kako se preobražavaš, u lepršavu čipku, sporo, kao da se svaka nožica opirala novom obliku nošena silom koja se nije mogla savladati... Klonuo sam izmoren tamnim slutnjama. U polusnu sam

osjećao kako si pomilovala svaki moj list, obletjela iznad mene krug i nestala, odlepršala.

Nisam tužan. Još uvijek moj sat otkucava trenutke u kojem sam ti tobogan i ljuljačka, u kojem me škakljaš. Onaj koji me ukiseli biće iznenađen kako kiseli kupus može biti sladak. Moj svaki list je uspomena na tebe.

Pusa od Kupusa

Roda spakova Kupusovo pismo.

Ugleda na vrbi dva preostala lista.

– Po jedno za svako oko – pomisi.

– Traži od mene šta god želiš – vrba reče – ali na ova dva lista sam napisala pismo prijateljici palmi. Bila bih ti zahvalna da joj ga odneseš kad već putuješ na jug.

Roda smjesti pored Kupusovog i vrbino pismo.

Vrbino pismo palmi

Ne budi za mene zabrinuta, draga moja prijateljice. To što si o meni čitala i čula to je zabluda. Nisam tužna. Nisam tužna vrba samim tim što gledam u zemlju. Nisam ni stidljiva, nemam čega da se stidim, nisam od stida pognula glavu niti sam nešto izgubila pa da to izgubljeno ne prestajem da tražim.

Istina je drugačija.

Nisam tužna. Ushićena sam. Zagledana sam u bezbrojne oblike ljepote koja se smjenjuju s godišnjim dobima. Ne mogu i ne želim da od njih odvojim pogled. Od proljetnih jaglaca do jesenjih ciklama uvijek ima nešto što prikuje moj pogled, što me učini ushićenom.

Nisam tužna jer zadivljenost ljepotama ne ustupa prostor drugim osjećajima. Ljepote koje se smjenjuju ne dopuštaju da tugujem. Različite su, svaka za sebe, ne mogu da ih poredim. Kako porediti maslačka koji dok cvjeta jedino razmišlja da nekud poleti sa sjajnim

kamenčićem koji se plaši da bi se mogao skotrljati u rijeku pa bi najradije da je u srcu nekog prstena.

Ništa manje nije lijep skok delfina od skoka pas-trmke. Pretpostavljam da tako zastanu tragači za zlatom kada ugledaju zlatnu rudu, kao što se moje grane prestanu njihati kad pastrmka iskoči za kakvom mušicom, ili da izvidi ima li u blizini ribara.

Mogla bih dugo da pričam o leptirovima, o vrijednim pčelama, o mravima. Nadam se da ćemo jednom prošetati rivom, granu pod granu. Do tada neka moja rijeka prenosi tvom moru odraze onih prizora koji će i tebe ushititi i koji će te ubijediti da nemaš razloga za zabrinutost. Nisam tužna, samo ne mogu da odvojim pogled od ljepota koje se smjenjuju s godišnjim dobima.

Tvoja Vrba

Roda preuze i drugo pismo.

– Nosila sam djecu, a sad nosim pisma. Pa lijepo je prekinuti let zbog razloga koji će nekom donijeti radost.

Proguta prvo slanu pa slatku suzu prije nego raširi krila i poletje prema jugu.

Razvigorac i oblakova kći

Na proplanku, okruženi cvjetova crvenim, naranđastim, žutim, zelenim, plavim i ljubičastim, stajahu Proljeće i slikar Razvigorac. Proljeće bješe vilenjak koji je svaka tri mjeseca mijenjao svoj ogrtač i ime. Odbacio je bijeli čiji su se krajevi završavali ledenicama i ostavio ga na vrhu planine. Spustio se na proplanak, ogrnuo novim ogrtačem ukrašenim svim bojama. Na vedrom nebu zastao je oblak ushićen cvjetnim prizorom. Hor ptica selica koje su se vratile iz krajeva u kojima djeca ne znaju za Snješku Bijelića, svojim nastupom, uveličao je ovaj trenutak u kojem je Proljeće otvarao izložbu cvijeća. Razvigorac bješe čuveni slikar. Za obod šešira bješe mu zadjenut kist.

– Cvjetovi, vi što cvjetanjem uzvraćate Suncu milovanje! – uzviknu vilenjak i nastavi – Proteklo vrijeme grijala me misao da će doći ovaj dan! Preživio sam sve studeni u nadi koja se evo ostvaruje zahvaljujući vama i slikaru Razvigorcu: svijet je šarena istina. Kad

se završi izložba, neki će od vas ostati ovdje, neki otići u vrtove, bašće, parkove, balkone i tako će vi planetom širiti raznoboju istinu. Neću dugo pričati jer je sve gubljenje vremena, osim uživanja u vašoj ljepoti. Vjetar Razvigorac, moj prijatelj, naš slikar, oslikao vas je bojama koje vam najljepše pristaju, i tebi ružo, i tebi ljubičice, i tebi jagorčevino i tebi karanfile i... ma svima vama i nama. Cvjetajte i budite sretni donoseći sreću.

Cvjetovi zapljeskaše laticama i zamirisaše.

Opet cvrčci zasviraše, opet ptice zacvrkutaše, Vilenjak zaplesa. Oblak nastavi putovanje. Slikar spremi svoje boje i krenu prema jezeru na čijoj je obali bila koliba u kojoj je živio. Iznenada, začu ugodne milozvuke. Zastade pred lijepim prizorom. Na obali je sjedjela prekrasna djevojka. Pjevušila je. Bijeli velovi su naizmjenično otkrivali i skrivali njene čari. Djevojka je štapićem crtala na pjesku ruku koja se pružala prema kolibi. Nije se iznenadila kad joj slikar pride i sjede nedaleko od nje. Prestade da pjevuši.

- Bilo je lijepo danas na proplanku – reče.
- Kako to da te nisam video? – začudi se Povjetarac.
- Bila sam na oblaku. Ja sam njegova kći – predstavi se.
- Ja sam vjetar, Razvigorac. Slikar.
- Znam. Opčinjena sam tvojim bojama koje si podario cvjetovima. Nisam prestajala da mislim na tebe. Poželjeh da te upoznam.

Slikar nije mogao da skine oči s njenog lica, ruku, biserne pojave. Obuze ga do tada nepoznat osjećaj tople miline kakvu je stvarala blizina djevojke.

– Dopusti mi da i ja nacrtam ruku. Evo ovako – i slikar preuze njenu grančicu. – Oživimo crtež – reče.

– Kako? – upita djevojka.

Razvigorac pruži ruku prema djevojci i ona prema njemu. Spletoše im se prsti. Preplavi ih blaženi osjećaj da više ne pripadaju samo sebi, nego da su tek sada potpuni, da im se svjetovi prelijevaju jedan u drugi, kao nešto što se dugo čekalo i za čim se dugo čeznulo.

Ali djevojka se brzo odmače.

– Nisam smjela dopustiti da te zavolim, da me zavoliš – reče glasom punim tuge. – Nisam, jer ja sam Oblakova kći, neko kome je dosuđeno da putuje bez prestanka. Ni moja silna želja da ostanem s tobom ne može me zaustaviti. Možeš li rijeci obuzdati tok, možeš li ptici svezati krila... Zaboravi me, zaboravi...

– Kako da te zaboravim – izgubljeno odgovori Razvigorac – pa nikad u životu nisam bio toliko sretan. Tvoja je sudbina da putuješ, pa dobro, putuj, ali ja ću živjeti misleći na ovaj susret.

– Ti to kažeš samo da bi me utješio – reče Oblakova kći.

– Ja to kažem jer je to istina koja me svog prožima. Evo, poklanjam ti sve svoje boje. U svakoj od tih boja dio je mene. Poklanjam ti tako sebe.

Djevojka se zagrcnu.

– A šta ja tebi da dam?
– Obećanje da ćeš i ti misliti na mene.
– Obećavam, obećavam, i kad god kiša prestane
da pada, ti ćeš vidjeti na nebu spojene ruke, naše ru-
ke, kako se grle.

Djevojka uze boje pa ih prisloni na srce, prije nego
se oblak podiže i izgubi u daljinama.

&

Kad Razvigorac na nebu ugleda dugu, ozari se. Od
sreće protrči livadama, proplankom, ulicama, znajući
da je njegova ljubav, kao u nekoj bajci, vječna.

Avavaks i zvjezdana

Kad sam uzjahao puža Mic Po Mica i opasao se vodenim pištoljima, ja podesih žice, pa u C-duru krenuh iz avanture u avanturu.

Zašto puža? Zato što voli moju muziku i kaže da nije puž bio bi ja, to jest cvrčak. Zato što mi je na raspolaganju kućica i kad grmi i kad sijeva. Puževi su sanjalice. Bilo gdje da se nađu pronalaze nešto vrijedno zbog čega se treba zaustaviti, čemu se treba posvetiti, i što se može preobraziti u muziku.

Zašto vodenim pištoljima? Pa dok ideš iz avanture u avanturu, potrebno je da se osvježiš, a ponekad i da u druge svrhe upotrijebiš vodenii pištolj, kao u avan-turi koju će ti ispričati.

Putujući, stekao sam mnogo prijatelja. Najdraži su mi Avavaks i Zvjezdana. Avavaks je mješanac i u zavisnosti s koje se strane gleda, ponekad je kao tornjak, a ponekad kao Lesi. Rano je ostao bez gospodara.

Zvjezdana je oduvijek latalica. S Avavaksom je

otkako ju je on spasio od obijesne grupe besposličara. Stao je ispred njih i tako zalajao da se svaka ruka u kojoj se nalazio kamen predomislila. Dok nije upoznala Avavaksa i dok se nisu zavoljeli, nije ni imala ime. Voljela je da gleda u zvijezde pa ju je Avavaks nazvao Zvjezdnom. Često su me zvali da im sviram. Posebno su mi dragi oni kojima je moja muzika potrebna.

Upoznavši sve nedaće života pasa latalica, odlučili su da sagrade prihvatilište za njih. A to je skupo. Otkud im novac? Složili su se da Avavaks bude hotel za buhe, a o svemu drugom će brinuti Zvjezdana.

Avavaksovo krvno je bilo raskošno i nije prošlo mnogo vremena, a hotel ““Avavaks”” je postao najprestižniji i najtraženiji među buvljom potražnjom. Buvlja kraljica Kvin Buhtla je redovno odsjedala u ““Avavaksu”” u apartmanima Avavakovog vrata jer mu je tamo krvno bilo najgušće i najmekše.

Zvjezdana je vodila računa o naplatama, raspoređivala sredstva, dogovarala, pregovarala... No Avavaks i Zvjezdana su zamislili prihvatilište sa svim pratećim sadržajima dostoјnjim psećeg života. Hoće li ikada sakupiti dovoljno sredstava?

Desilo se da je Kvin Buhtla odbila da plati hotelske usluge. Obavijestili su je da je kraljevska kasa prazna. Otišao novac u organizaciju svebuvljih igara i na gradnju češališta za buhice. Bilo joj je neugodno i izmišljala je razne izgovore. Čak je zatražila da se njoj plati jer je hotel popunjen zahvaljujući tome što ona u njemu boravi.

Sakrila se u najgušći dio Avavaksovog krvnog krzna. Nije se odazivala na Zvjezdanine pozive da se dogovore.

Pozvali su me da im pomognem.

Zvjezdana je razgrnula Avavaksovo krvavo krzno. Izvadio sam pištolje. Mlaz vode je razotkrio mjesto gdje se Kvjih Buhtla skrivala.

– Poštedi mi život – preklinjala me je – pa će ti kad-tad uzvratiti dobrim djelom.

Pogledao sam prema Avavaksu, prema Zvjezdani.

– Poštedi joj život – mahnuli su repom.

– Ako budeš imao probleme koje bih mogla da riješim, samo zapali dlaku iz Avavaksovog krvnog krvna i ja će se stvoriti reče kraljica buha Kvin Buhtla.

– To će boljeti – primijeti Avavaks.

– Da ne odugovlačimo, odmah čemo od tebe zatražiti pomoć.

Avavaks i Zvjezdana ispričaše kako žele da sagrade utočište za pse latalice, ali im nedostaju sredstva.

Znam kako da riješimo taj problem. Nisam ja bilo kakva buha. Ja sam kraljica buha, ja sam Kvin Buhtla – kraljica se zagonetno nasmiješi. – A preostat će i za moju kraljevsku kasu.

&

Grad je bio okičen i kada bi se pogledao s vrha brda koje se uzdizalo, ličio je na rođendansku tortu. Ulice su bile pune građana, dječija graja kao da je bila muzička podloga svećarskom raspoloženju. Jer ni tvornice ni

škole nisu radile u vrijeme trajanja najznačajnijeg događaja u godini: biranju plesnog para koji treba da opleše do tada neviđen ples. Zvjezdana i Avavaks su se prijavili na takmičenje. Pozornica je bila postavljena na gradskom trgu koji je bio ispunjen do zadnjeg mesta. Svjetlosti razigranih nijansi smjenjivale su se plešući plesove duginih boja. Kada se začuo zvuk školskog zvončeta iznajmljenog za tu priliku, na sceni su se pojavili voditelji takmičenja, podsjetili na pravila i visinu pobjedničke nagrade. A ona je bila tolika da se mogao ostvariti Avavaksov i Zvjezdanih san. I popuniti kraljevska blagajna.

Smjenjivali su se parovi. Svi su oni imali svoje navijače koji su ih bodrili. Ali kad su počeli da plešu Avavaks i Zvjezdana, prisutnima je zastao dah. Ne, nikada tako nešto nisu vidjeli.

Njihovi pokreti su bili neočekivani, neviđeni, nepredvidivi a skladni. Rep kao i bokovi, šape kao i uši, bili su priča za sebe, ali ne zbog sebe, nego zbog ukupnog dojma. Majstor rasvjete ponesen prizorima, čas se fokusirao na detalje čas na usklađene pokrete Avavaksa i Zvjezdane, koji su se na kraju stapali u očaravajuće piruete.

Pljesak koji je odjeknuo potvrđio je da ovog puta neće biti nedoumica oko pobjednika.

Kako su Avavaks i Zvjezdana stigli da tako uvježbaju svoj ples do savršenstva? Jesu li i ranije plesali? Koliko dugo su se pripremali? Koliko je bilo potrebno dnevno

vježbati? Je li bilo naporno? Ko im je bio učitelj?

Odgovor zna Kvin Buhtla.

– Prije nastupa, na Avavaksa i Zvjezdalu uputila sam svoje buhe, najprobranije specijalce iz moje lične garde. Rasporedila sam ih tako da su djelovali u svakom djeliću tijela našeg plesnog para, ne dajući im ni trenutka da predahnu, dovodeći njihov nastup do virtuoznosti koja do sada nije viđena. Podarila sam i par buha, mojih dvorkinja, cvrčku, koji je muzicirao u skladu s pokretima plesnog para.

Avavaks i Zvjezdana ostvarili su san. S vremena na vrijeme Mic Po Mic i ja svratimo kod Avavaksa i Zvjezdane. Održimo koncert u C-duru pa opet kre-nemo iz avanture u avanturu.

**Izbor mojih tekstova
objavljenih u školskim
novinama**

Nikad nemoj da skačeš sa drveta pred simpatiju!

Prenosimo odlomke iz dnevnika učenika kojeg zovu Romeo Srcolomac:

- Nikada ne recite simpatiji da je slatka kao kolač. S pravom će se naljutiti jer se kolač, naprimjer, krem-pita, brzo pojede pa se odmah misli na drugi kolač, naprimjer, tufahiju. Ljubav treba da je vječna, a ne prolazna kao što su prolazni kolači, vjerna, a ne, kao u slučaju kolača, da se poklanja pažnja sad jednom sad drugom kolaču, to jest sad jednoj, a potom drugoj izabranici. Ali, ako imate ozbiljne namjere, simpatija se može pozvati na kolače.

- Nije preporučljivo da sa nekog drveta skočite pred simpatiju makar se radilo o baobabu ili sekvoji. Skočit ćeš kako bi simpatiji zastao dah i kako bi je uvjerio da tebi tako uvjek zastane dah kad je vidiš i da ti dah može povratiti jedino pristanak na zajednički odlazak na ples. Tvoj izgovor da si htio s neba da joj skineš zvijezdu, ali da nisi baš dobro procijenio

razdaljinu, neće joj zvučati uvjerljivo.

– Nikad joj nemojte poklanjati brokule ili blitvu, iako su to drevni simboli ljubavi, iako su to provjereno zdrave namirnice koje poklonjene pokazuju koliko vodite brigu o zdravlju izabranice. Nemojte poklanjati ni ciglu, iako ste time željeli reći da namjeravate sagraditi dom u kojem ćete zajedno živjeti. Ne preporučujem ni komplet papirnatih kesa koji očigledno pokazuje koliko vodite računa da simpatija živi u zdravoj okolini. Također, prije nego pokloniš djetelinu sa četiri lista, obavijesti se da li zna njen simbolično značenje, jer dar može pogrešno protumačiti. Dovoljna je jedna ruža. U svojim očima izgledat ćeš tako obično, ali u njenim bit ćeš kao svitanje sunčanog dana čija toplina izražava tvoja osjećanja.

– Ako pristane na šetnju, izvadi svesku u koju su zapisane twoje obaveze pa ih glasno pročitaj:

Prije podne:

- učimo japanski s osmijehom i mukom,
- tenis,
- učešće u akcijama humanitarnog društva, časovi iz sviranja na harfi,
- usavršavanje rada na kompjuterima, napredni smjer,
- kursevi za mlade pčelare.

Poslije podne:

- učešće u akcijama društva za zaštitu okoliša,

- časovi iz pantomime,
- kursevi iz kulinarstva: kako živjeti od vazduha itd.

Dvoumi se, razmišljaj, pa onda predloži termin koji oboma odgovara, ali stavi do znanja da se zbog nje odričeš nekog od sadržaja tvog slobodnog vremena.

– Ukoliko učestvuješ u atletskom takmičenju utrka, zamoli prijatelja da u blizini cilja drži sliku tvoje simpatije tako da je vidiš na svakoj dionici staze. To će u tebi razviti neslućene mogućnosti i sigurno ćeš pobijediti. Medijima ćeš izjaviti da ti je ljubav dala snagu i da je u ovoj trci pobijedila ljubav.

– Ne obećavaj da ćeš simpatiju darovati egzotičnim ostrvom, ili bagerom, ne odvedi je na aerodrom da bi, pokazavši avione i vrapce koji žive ispod svodova, rekao: sve ovo će jednog dana biti tvoje. Ne zato što ti obećanje ne bih ispunio, nego zato što darovanje egzotičnog ostrva ili bagera ili aerodroma treba da bude iznenadenje. Ukoliko bude neuobičajeniji povod, kao dan kad je simpatija naučila da čita, ili kad je prvi put pojela čorbu do kraja, utoliko će radost poklonom biti veća.

Svaka je ljubavna priča drugačija i neponovljiva. Siguran sam da ćeš se u to uvjeriti ako ja budem imao prilike da čitam tvoj dnevnik. Kada voliš i kada si voljen, vrijediš za dvoje.

U posjeti sekciji mladih tehničara

– Na pragu smo senzacionalnog otkrića od epohalnog značaja – izjavio je voditelj sekcije.

U kabinetu tehničke sekcije zatekli smo mlade tehničare koji su usavršavali patente nazvane “vodeni megasrk” i “skretač roditeljske pažnje” ili “skropax”. Voditelj sekcije nas je zamolio da ne spominjemo njegovo ime jer ga ionako svi znaju, a i zato što su patentni rezultat timskog rada.

– Kako ste došli na ideju za ove patente?

– Ideja se rodila za oba patenta na finalnoj košarkaškoj utakmici koja se odigrala na terenu koji nema ogradu, a koji je u neposrednoj blizini rijeke. Ja sam bio prva zamjena. Kad sam uveden u igru, protivnička ekipa je vodila sa nekoliko koševa razlike. Iako sam bio prehladen prethodnih dana, ja sam liječenje tabletama dopunjavao i bijelim lukom, tako da sam bio potpuno spremam. Odisao sam i zračio mirisom bijelog luka i željom za pobjedom. Kad bih ja primio loptu, svi bi

se razbježali hvatajući se za nos. Pogáđao sam tricu za tricom i kad smo se približili suparniku na jedan razlike, njihov centar je kao slučajno prebacio naš koš, ali tako da je lopta odskakutala u nabujalu rijeku. Lopta je znala plivati, nije bila u opasnosti da se utopi, inače bih ja bez razmišljanja skočio i izvadio je iz rijeke. Sudija je rekao da mora da prekine utakmicu i da je rezultat onaj koji je bio prije nego je lopta počela da se brčka. Uzalud molbe da se sačeka, da nabavimo drugu loptu, da se susret ponovi... Kako da se to ubuduće spriječi? Ako bi se konstruisao usisivač određene veličine sa ugrađenim spužvama, tada bi se mogao dio rijeke u kojoj se nalaze lopte usisati, lopte preuzeti, potom upijenu rijeku vratiti njenom toku. Nadam se da ćemo završiti rad na ovom patentu prije nego počne novi turnir.

– Na spomenutoj utakmici dobili ste i ideju za patent nazvan “skretač roditeljske pažnje” ili “skropax”.

– Da. Moji roditelji nisu došli da me gledaju, iako su obećali. Nisu došli, kako sam saznao, ni roditelji drugih igrača. A možeš zamisliti koliko bi nam to značilo i koliko bi nas dodatno motiviralo. Zato sam smatrao da bi bilo dobro konstruisati spravu koju sam nazvao “skretač roditeljske pažnje”, skraćeno “skropaks”. To bi bio patent sa više programa. Programi se mijenjaju dok se ne postigne željeni cilj, dakle, dok zanemareno dijete ne skrene na sebe roditeljsku pažnju.

– Koji su sadržaji tih programa?

– U prvom programu zdravo, ali zapostavljeno, dijete pada u postelju. “Skropax” proizvodi takav utisak kao da se ono ozbiljno razboljelo. Najzad, roditeljska pažnja se usredsredila na “bolesnika”. Kada se u pažnji počne pretjerivati, oboljeli živne i naglo ozdravi u nadi da su roditelji shvatili uzroke bolesti.

– U drugom programu?

– U drugom programu dijete naglo popušta u učenju. Ma, ostaje ono vrijedno kao što je bilo, ali “Skropax”, skrećač roditeljske pažnje, proizvodi takav utisak, kao da je zapostavljeno dijete zapostavilo učenje. Roditelji će zajedno s djetetom početi da rješavaju različite zadatke, i što je najvažnije, da razgovaraju...

– A učinak trećeg programa?

– Učinak trećeg programa je da će roditelji poklanjati djeci barem onoliku pažnju koliku poklanjaju serijskim filmovima ili održavanju njihovog auta... Još radimo na detaljima. Nadam se da će vrijeme koje dolazi pohraniti naše patente u historiju, u čemu ide i prilog da se smanjuje broj roditelja koji bježe od kuće.

Otkriveno zašto je zmaj dobrica dobio negativnu ocjenu

Ispovijest zmaja Dobrice u kojoj objašnjava zašto je zbog matematičke radnje oduzimanja bio jedno vrijeme bez prijatelja:

– Ne tako davno matematika je bila najdraži predmet svim đacima, bez obzira na boju njihovih cipela i na to da li je kućni ljubimac bio maca ili mačak, kanarinac ili kanarinka. Tako je bilo i među nama zmajevima. Ako neko ne bi imao pet iz matematike, izbjegavali su ga. Ako je iz matematike imao pet, a iz drugih predmeta manje ocjene, nisu ga izbjegavali.

Pred kraj školske godine odgovarao sam za zaključnu ocjenu iz matematike. Trebalo je da pokažem da sam savladao oduzimanje. Zadatak je glasio: kvočka je izlegla deset pilića. Ako se četiri pilića podijele tetkama, jedno zoološkom vrtu, a dva vrtiću, koliko je kvočki ostalo pilića? Znao sam ja rješenje, ali sam zanijemio pred saznanjem da je kvočki oduzeto

sedam nedužnih pilića. Oduzeti majci djecu! Nešto me je steglo u grlu. Nisam mogao ni riječi da kažem. Nastavnik me je hrabrio, pokazivao strpljenje, ali ja sam jednostavno zanijemio pred majčinom tugom... Izbjegavali su me i u školi i na igralištu. U dramskoj sekciji su rekli da nemaju više uloga za mene. To me je najviše pogodilo. Izbjegavali su me sve dok se nije saznao pravi razlog zašto sam dobio negativnu ocjenu.

– Kako si je ispravio? – pitao sam.

– Nastavnik je umjesto “oduzeli” upotrijebio izraz “posudili”.

– Negdje sam pročitao da ćeš glumiti u predstavi “Princeza na zrnu graška”.

– Da, glumit ću zrno graška. Moji roditelji smatraju da je princeza trebala pokazati da je princeza tako što će znati da skuha grah. Ah, ti roditelji, nikako da odrastu... – rekao nam je na kraju svoje isповijesti zmaj Dobrica.

Gdje provesti najveći odmor

Kada sam odložio torbak, srdačno se oprostio od udžbenika završenog razreda, na balkon je sletio vrabac, i ne odugovlačeći, gledajući me u lice, otcvrkutao:

*Došlo je vrijeme
Kucnuo je čas
Otkrijmo djelić mora
Tu pored nas.*

Vrabac je u pravu. Ovo ljeto ću provesti na obalama plahovite Miljacke. O ti najblistaviji smaragdu među blistavim smaragadima naših rijeka, o ti neukrotiva vodo zbog koje bi poludjeli Nijagarini vodopadi kada bi te vidjeli, oprosti mi što sam te zanemarivao! Dopusti mi da istaknem tvoje vrline.

Kako si samo skromna. Nisi ti kao more pa da ti se ne vidi druga obala. Ljudi hrle jedni drugima u

susret i ne dopuštaju da ih bilo šta razdvoji. Svaki je tvoj most, ne samo koristan nego je i spomenik priateljstvu i susretanju. Ni kada je najveća studen ni kada je najveća toplota, i noću i danju, ljudi ne prestaju da idu u susret jedni drugima. A mostovi na moru? Mogli bi se nabrojati na jednoj nozi kokoške, a i čim puhne malo jača bura, zatvaraju se.

Da, nikad ne znaš šta se dešava na drugoj strani morske obale. A Miljacka ne dopušta da budeš sam.

Kapi morske su slane. Tvoje su na sastavcima pitke.

More ima samo jednu boju. A Miljacka cijelu paletu, u zavisnosti od dijela toka i godišnjeg doba.

Što je more opširno! Kada počne da priča o bilo čemu, ne zna se zaustaviti. I ne dopušta drugom da dođe do riječi. Tek što jedan talas stavi tačku, drugi ga smijeni, drugog treći i tako unedogled.

A Miljacka samo zapjevuši:

Tečem klok klok

Ljubite se na mojim obalama

Mostovima

Cmok cmok.

A kako je nastavničko vijeće donijelo odluku da ne daju knjižice onim učenicima koji nisu zaljubljeni, eto još jednog razloga da poslušam vrapca.

Portreti prijatelja iz razreda

Mak, razredni pjesnik

Zna kada je rođendan svakoj ribici u školskom akvariju.

Mak je naš razredni pjesnik.

Ne dopušta da ga zovemo pjesnikom.

– To što pišem pjesme ne znači da sam uvijek pjesnik. Pjesnik sam onda kada te moja pjesma ne ostavi ravnodušnim, kada te pokrene, kada u određenoj situaciji nekom izgovoriš moje stihove, kada osjetiš potrebu da pjesmu ponovo pročitaš... Možda sam tada pjesnik.

Jednom je rekao:

– Sve što postoji sadrži pjesmu. Moj domaći zadatak je da tu pjesmu otkrijem i da vam je predstavim.

– Zar baš sve ? – izrazili smo sumnju.

– Recite ime nekog bića ili stvari ili pojave za koju smatraste da nema pjesmu i ja ću vam dokazati da ima.

– Razumijem da se o labudu može napisati pjesma.

Ali može li o tvoru? – pitao je razredni higijeničar.

– Razumijem da se o orhideji može napisati pjesma. Ali, može li o koprivi ili žari? – pitala je razredna blagajnica.

– Jasno je da je duga nebeska pruga, ali da li kihanje krije pjesmu? – pitao je predsjednik razredne zajednice.

– Sve što postoji sadrži pjesmu. Zamolit ćemo nastavnicu književnosti da iduće sedmice odvoji dio časa za čitanje pjesama o tvoru, o koprivi i kihanju.

Nastavnica je dala potvrđan odgovor. Uskoro smo se uvjerili da sve što postoji sadrži pjesmu. Razredni pjesnik je napomenuo prije čitanja:

– Da li je pjesma uspjela ili nije, ja to ne znam. Znam da je u meni dovršena i da se moram oprostiti sa njom jer druge, nenapisane pjesme, traže prostora.

Meni su se pjesme toliko dopale da sam ih zapisao. Mora da je pjesnik u pravu i da uistinu sve što postoji sadrži pjesmu.

TVOR

*I vita jela
I zelen bor
I ptica pjevica hor
Slažu se da je tvor
Veoma plemenit stvor.*

*Vitez starog kova
Junak iz snova
Čuvar šumskog mira
I jelena i borova i žira.*

*Proplanak rascvjetan zelen
Lovcu na nišanu jelen.
Tvor mu se prikrade
Svečan i lijep
Podigne rep
Kitnjasti
I lovčev časti*

*Nos
Sve dok ovaj ne pobjegne
Navrat nanos.
Glavom bez obzira.
Taj čuvar šumskog mira
Taj tvor,
Vitez je pravi
Plemeniti stvor.*

KOPRIVA

*Svoje vatreno srce
Vješto skriva
Kopriva.*

*Tek njenu prirodu
Drugo ime otkriva
I pravu
Sliku stvara:
Žara.*

*Ne znam da li uopšte ima cvijet
Ali su prava blagodat
Njeni listići:*

*Za čajeve, za čorbe, za pitu,
Probaj, upoznaj
Žarku koprivu ljekovitu.*

*Tako mjesta na kojima raste
Mjesta zanemarena, zabačena, neugledna
Postaju lijepa i vrijedna.*

KIHANJE

*Kad se kihne
Kaže se nazdravlje!
A ako se to desi pored maslačka
Nastaje slavlje.*

*Jer se tada diljem svijeta
Rastrče balončići tog cvijeta.*

*Kad se kihne kaže se
I pis maco. Zašto ne: bježi lave*

Bježi, iako si kralj!

*Zato što ne postoji lavlji
Nego samo mačji kašalj.
Eto stiha
Za haaapčiha!*

Pjesnik i nije baš druželjubiv. Najradije boravi na tavanu, u golubarniku. U školi je uvijek spremam da pomogne oko lektire i pismenih zadataka. Od njega se najčešće traži da smisli tekstove za ceduljice za-ljubljenih.

– Način na koji će se izraziti ono što želi da se izrazi zavisi na kojem se času dostavlja ceduljica. Ako se cedulja piše na času historije onda treba da sadrži historijske podatke. Naprimjer: ne pamtim kad sam te prvi put sreo, jer kao da te poznajem oduvijek. Hannibal je dugo opsjedao Rim, ali je na kraju odustao, a ja nikad neću odustati dok mi barem ne obećaš da ćemo zajedno otići na novogodišnji koncert u Beču. (Ne brini za cijenu karata, djedova je penzija redovna). Aleksandru Velikom ni poslije osvajanja Indije nije bilo dovoljno osvajanja, a ja se, kad mi se osmjeħneš, osjećam gospodarem svijeta...

Kad bi se svečano obučen pojavio u školi, znalo se da tog dana treba da odgovara matematiku ili fiziku.

– Danas je rođendan Rumenperki – rekao bi nastavnici – i mislim da ne bi bilo umjesno da se u ovom svečanom danu bavimo razlomcima ili formulama. Ovaj dan bi trebao da se proglaši neradnim.

– Kakav rođendan, kakva Rumenperka? – začuđena je nastavnica.

– Rumenperka je jedna od ribica u školskom akvariju i danas joj je rođendan – otkriva Mak.

A u akvariju je bilo mnogo ribica i riba i svakoj od

njih Mak je znao i ime i kada joj je rođendan. Nastavnici su uvijek davali svoj doprinos rođendanu tako što bi pjesnik odgovarao kada bi bio spreman.

Još se i danas na velikom i malom odmoru preprčavaju dva događaja vezana za našeg pjesnika i njegove golubove. Bilo je to na času muzičkog. Trebalo je da donesemu notni zapis neke melodije. Nastavnik je prozvao Maka.

– Moja zadaća će uskoro stići. Zamolio bih vas za malo strpljenja. Možda ne znate, ali ja sam hranitelj porodice...

Nastavnik je otvorio dnevnik i zadržao se na Makovoj stranici.

– Izdržavaš porodicu? I majka i otac su ti zaposleni.

– Prehranujem porodicu, ne jednu nego više njih. Držim na tavanu golubove. I u toj brizi zaboravih zadaću. Ali pismonoše su pametne, zato molim malo strpljenja. Svaka je vrsta golubova drugačija i ima drugačije prohtjeve, i kad je jelo u pitanju. Perle, naprimjer, jedu sve, ako im daješ hranu iz ruku. Gušaneri vole da se u vodu doda nekoliko kapi limuna, visokoletači obožavaju usitnjeni brazilski orah... I sve to ja gotovo sam održavam, pazim, čistim.

– Sigurno ih učiš i da lete? – začu se iz zadnjeg reda.

– Molim, bez dobacivanja. Rekao si gotovo sam... znači, ipak ti neko pomaže.

– Da, sestrica mi pomaže u gledanju kako lete.

– Sigurno pišeš zadaću golubijim perom? – opet se neko oglasi.

– Tišina – zatraži nastavnik. – Kao da neko kuca. Odakle dopire taj zvuk?

Nastavnik pogleda u pravcu iz kojeg je dopiralo kuc-kuc. Na cim prozora je sletio golub i kljunom kucnuo po staklu.

– To je moj golub pismonoša – objasnio je Mak. – Pred začuđenim razredom prišao je golubu, pomilovao ga, uzeo savijeni papir, stavio goluba na dlan u vinuo ga u nebo.

– Hvala vam na strpljenju – zahvalio se nastavniku i predao mu notni zapis.

A drugi put nastavnik je zamjerio Maku:

– To čega se ne možeš sjetiti, to i ptice znaju.

Mak je otkopčao košulju i izvadio goluba.

Golub je guknuo:

– Gu, gu, gu!

– O, kako se nisam mogao sjetiti! – uzviknuo je pjesnik.

– Uvažit ćemo znanje goluba kao tvoje. Kada se kaže da se ne smije šaptati, zabrana se ne odnosi na golubove – snašao se nastavnik.

Na tabli, u hodniku na ulasku u školu, uvijek bude neka Makova pjesma. Ova je uvijek tu:

*Sunce je lopta
Kolut naprijed.*

*Lopta je mjesec
Kolut nazad.*

Pomislim li na Maka vidim ga kako između sunca
i mjeseca traži pjesmu u svemu što postoji.

Klokijev najdraži koš

Često nas posjećuju poznate ličnosti. Rado viđen gost je jedan od najslavnijih košarkaša današnjice, kengur Kloki.

Sjednemo na pod, okružimo Klokija, a on nam priča o ljepotama sporta, prijateljstvima, o putovanjima. Postavljamo Klokiju razna pitanja na koja odgovara strpljivo.

Una ga je pitala kome zahvaljuje što je postao reprezentativac.

– Najviše sam naučio gledajući skakavce i žabe. Od skakavaca sam naučio da poslije prvog skoka treba biti spreman i na drugi. Od žaba sam naučio da treba sačekati i skočiti u pravom trenutku. Idimo na rijeke, na livade, šetajmo šumama, posmatrajmo, uživajmo i učimo od prirode – odgovara Kloki.

– A koji vam je najdraži koš? – pita Zlatan.

– Najdraži koš... na utakmici koja je odlučivala o prvaku, toliko sam želio da pobijedim da sam prvi

i zadnji put namjerno povrijedio igrača protivničke epipe. Odmah sam se pokajao, izvinio, ali je povrijeđeni igrač morao napustiti teren. Uskoro mu se i ja pridružih. Ruka kojom sam nanio povredu toliko me je počela boljeti da sam morao napustiti igru. Iako sam išao kod mnogih ljekara, bol nije prolazila. Ni tablete, ni pomade, ni banje, ništa nije pomagalo. A moja ljubav prema košarci nije prestajala. Odlazio sam često na igralište na kojem sam načinio prve košarkaške korake, i posmatrao djecu kako se igraju. Toliko talenata! Pored igrališta je park. Odšetao sam, sjeo na klupu. Odjednom su do mene počeli da dopiru tužni cvrkuti. Krenuo sam prema njima. U travi, ispod hrasta, pijukalo je ptice, ispalo iz gnijezda. Roditelji su mu otišli po hranu, ptice radoznalo, nagnulo se više nego što bi to dozvolili roditelji da su bili s njim, i ispalo iz gnijezda. Srećom, palo je na mekani busen trave. Odlučio sam da ga vratim u gnijezdo. To mi je pošlo za rukom poslije više pokušaja. Uskoro su doletjeli i roditelji, noseći u kljunu hranu za svoje mezikće. Ruka me je prestala boljeti. Opet sam postao nezamjenljiv u ekipi. Eto, to je moj najdraži koš.

– I mi ćemo da budemo košarkaši kada odrastemo!
– uskliknusmo, ispraćajući slavnog gosta.

Na vidnom mjestu držimo Klokijev dres.

(Kad čarlija topli povjetarac, busen trave zašumi ovu pjesmicu)

KLOKIJEV NAJDRAŽI KOŠ

*U parku, odmarao reprezentativac naš,
Kengur Kloki slavni košarkaš.*

*Mirisalo cvijeće, trave, sunce grijalo, prijalo,
Odjednom neko zaplakao, tužno zacvrkutao.*

*Roditelji odletjeli po hranu, po crviće
Iz gnijezda ispalо radoznalo ptiče.*

*Visoko se vinuo Kloki, o tome se priča još,
Vratio ptiče u gnijezdo, najdraži mu je to koš.*

*Roditelji doletjeli, crvići mu ko meni kljukuša!
Neka se časti ptiče kad je tako dobro, kad sluša.*

Sadržaj

Istinoljubiva ptica / 5
Priča o slavuju, cvrčku, žapcu i doktoru Zdravku drijenu / 11
Medan i Medna / 15
Bakica i djedica / 19
Jutro za sutra / 23
Maćuhica i vrabac / 33
Pusa od kupusa / 39
Kupusovo pismo leptirici / 41
Vrbino pismo palmi / 45
Razvigorac i oblakova kći / 46
Avavaks i Zvjezdana / 51
Izbor mojih tekstova objavljenih u školskim novinama / 57
Nikad nemoj da skačeš sa drveta pred simpatiju! / 59
U posjeti sekciji mladih tehničara / 63
Otkriveno zašto je zmaj dobrica dobio negativnu ocjenu / 67
Gdje provesti najveći odmor / 69
Portreti prijatelja iz razreda / 71
Klokijev najdraži koš / 81

O piscu

Mirsad Bećirbašić rođen je u Sarajevu 1952. godine.

Za djecu i mlade objavio je sljedeća djela:

Naušnice od trešanja, pjesme;

Pticodrom, lirski roman;

Škola baleta, pjesme;

Sunce na rolama, poema;

Druga ljubav, pjesme;

Pjevam priče kao da gledam crtiće, pjesme;

Kako ja želim, kako ja hoću, bajke;

Veseli časovi, priče i pjesme;

Ko prije do mene, priče i pjesme;

Slova od snova, priče i pjesme;

Ima nade sve dok ima čokolade, priče i pjesme.

Dobitnik je državnih i internacionalnih nagrada. Nominiovan je za nagradu *Astrid Lindgren*. Prevodi s francuskog jezika.

